EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.9.11.
COM(2019) 410 final

2019/0191 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában a fejlődő országnak minősülő tagok által a legkevésbé fejlett országok termékei számára preferenciális tarifális elbánás biztosítását lehetővé tévő WTO-felmentés meghosszabbításáról szóló határozat elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) Általános Tanácsában a fejlődő országnak minősülő tagok által a legkevésbé fejlett országok számára preferenciális tarifális elbánás biztosítását lehetővé tévő WTO-felmentés meghosszabbításáról szóló határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezmény

A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) 1995. január 1-jén hatályba lépett.

Az Európai Unió a megállapodás részes fele.

2.2. A Kereskedelmi Világszervezet miniszteri konferenciája és Általános Tanácsa

A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése értelmében a miniszteri konferencia jogosult bármely multilaterális kereskedelmi megállapodás alá tartozó valamennyi ügyben döntést hozni.

A WTO-egyezmény IV. cikkének (2) bekezdése értelmében a miniszteri konferencia ülései közötti időszakokban annak funkcióit az Általános Tanács gyakorolja.

A IX. cikk (1) bekezdése értelmében a WTO általában konszenzussal hozza meg döntéseit.

2.3. A WTO Általános Tanácsának tervezett jogi aktusa

A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) bekezdése értelmében kivételes körülmények között felmentés adható egy tag számára az őt terhelő kötelezettség alól.

Chile, India, Kína, Thaiföld és Törökország (a továbbiakban: társszerzők) kérelmére a WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdésével összhangban a WTO Általános Tanácsa határozatot (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus) tervez elfogadni egy meglévő WTO-felmentés meghosszabbításáról, amely lehetővé teszi, hogy a fejlődő országnak minősülő tagok preferenciális tarifális elbánást biztosítsanak a legkevésbé fejlett országok számára.

A legkevésbé fejlett országokra vonatkozó, meglévő felmentés 2019. június 30-án lejárt. A tervezett jogi aktus célja ezért a felmentés 2019. július 1-jétől 2029. június 30-ig történő meghosszabbítása.

A WTO-egyezmény IX. cikke (3) bekezdésének, valamint II. cikke (2) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus kötelező lesz a WTO-tagokra nézve. Az utóbbi bekezdés így rendelkezik: „Az 1., 2. és 3. Mellékletekben szereplő megállapodások és kapcsolódó jogi szabályozások […] a jelen Egyezmény szerves részét alkotják, minden Tagra nézve kötelezőek.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A társszerzők kérelmezték az 1994. évi GATT I. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségekre vonatkozó jelenlegi WTO-felmentés meghosszabbítását annak érdekében, hogy a fejlődő országnak minősülő tagok preferenciális tarifális elbánásban részesíthessék az ENSZ által legkevésbé fejlett országoknak minősített országok termékeit anélkül, hogy

ugyanezeket a vámtételeket kelljen alkalmazniuk minden más tag hasonló termékeire a 2019. július 1-je és 2029. június 30-a közötti időszakban.

A társszerzők a WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdésével összhangban nyújtották be kérelmüket. A társszerzők kérelmüket a legkevésbé fejlett országok különleges sebezhetőségével indokolták, valamint azokkal a különleges strukturális nehézségekkel, amelyekkel ezek az országok a globális gazdaságban szembesülnek, továbbá annak fontosságával, hogy termelésük és exportalapjuk diverzifikálásának támogatása érdekében megfelelő piacra jutás biztosításával eredményesebbé váljon részvételük a multilaterális kereskedelmi rendszerben.

Ez lenne a legkevésbé fejlett országok számára preferenciális tarifális elbánást biztosító felmentés második meghosszabbítása, amely felmentést eredetileg 1999. június 15-től 2009. június 30-ig[1] biztosítottak, majd meghosszabbították a 2009. május 27. és 2019. június 30.[2] közötti időszakra.

E felmentés meghosszabbítása nem lenne kedvezőtlen hatással sem az Unió gazdaságára, sem a felmentés kedvezményezettjeivel fennálló kereskedelmi kapcsolatokra. Az Unió teljesen vám- és kvótamentes piacra jutást biztosít a legkevésbé fejlett országok számára a „fegyver kivételével mindent” kezdeményezése révén, és támogatja a többi WTO-tag, így a fejlődő országok arra irányuló erőfeszítéseit is, hogy preferenciális tarifális elbánást biztosítsanak a legkevésbé fejlett országok számára. Az Unió véleménye szerint továbbá jogi eszközre van szükség annak lehetővé tételéhez, hogy a fejlődő országok ilyen preferenciákat biztosítsanak, mivel a WTO felhatalmazó záradéka csak a fejlett országnak számító tagok számára teszi ezt lehetővé. Ezért az Unió által az Általános Tanácsban képviselendő álláspont a felmentés meghosszabbításának támogatása.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által […] elfogadott szabályozás tartalmát”[3].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A WTO Általános Tanácsát megállapodás, nevezetesen a WTO-egyezmény hozta létre.

Az Általános Tanács által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A WTO-egyezmény II. cikke (2) bekezdésének és IX. cikke (3) bekezdésének megfelelően a tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz.

---

1 WT/L/304.

2 WT/L/759.

3 A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja a 207. cikk (4) bekezdésének első albekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a WTO Általános Tanácsának jogi aktusa a WTO-egyezmény rendelkezéseit fogja végrehajtani a felmentések tekintetében, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

2019/0191 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában a fejlődő országnak minősülő tagok által a legkevésbé fejlett országok termékei számára preferenciális tarifális elbánás biztosítását lehetővé tévő WTO-felmentés meghosszabbításáról szóló határozat elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) 1995. január 1-jén hatályba lépett.

(2) A WTO-egyezmény II. cikkének (2) bekezdése értelmében „az 1., 2. és 3. Mellékletekben szereplő megállapodások és kapcsolódó jogi szabályozások (a továbbiakban: Multilaterális Kereskedelmi Megállapodások) a WTO-egyezmény szerves részét alkotják, minden Tagra nézve kötelezőek”.

(3) A IX. cikk (3) bekezdése értelmében kivételes körülmények között a miniszteri konferencia dönthet úgy, hogy felmentést ad egy tagot a WTO-egyezmény vagy bármely multilaterális kereskedelmi megállapodás szerint terhelő kötelezettség alól.

(4) A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdése meghatározza a WTO-egyezmény 1. A) vagy 1. B) vagy 1. C) Mellékletében szereplő multilaterális kereskedelmi megállapodásokat és ezek mellékleteit érintő felmentések megadásával kapcsolatos eljárásokat.

(5) A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése értelmében a miniszteri konferencia jogosult bármely multilaterális kereskedelmi megállapodás alá tartozó valamennyi ügyben döntést hozni.

(6) A WTO-egyezmény IV. cikkének (2) bekezdése értelmében a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) miniszteri konferenciájának ülései közötti időszakokban annak funkcióit a WTO Általános Tanácsa gyakorolja. A IX. cikk (1) bekezdése értelmében a WTO általában konszenzussal hozza meg döntéseit.

(7) 1999. június 15-én a WTO-tagok felmentést adtak az 1994. évi GATT I. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségek alól annak érdekében, hogy a fejlődő országnak minősülő tagok preferenciális tarifális elbánásban részesíthessék az ENSZ által legkevésbé fejlett országoknak minősített országok termékeit anélkül, hogy ugyanezeket a vámtételeket kelljen alkalmazniuk minden más tag hasonló termékeire 2009. június 30-ig. 2009. május 27-én a WTO-tagok meghosszabbították ezt a felmentést a 2009. július 1. és 2019. június 30. közötti időszakra.

(8) A WTO-egyezmény IX. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján Chile, India, Kína, Thaiföld és Törökország (a továbbiakban: társszerzők) kérelmet nyújtottak be az Általános Tanácshoz, hogy az hozzon határozatot a meglévő WTO-felmentés meghosszabbításáról annak érdekében, hogy a fejlődő országnak minősülő tagok preferenciális tarifális elbánásban részesíthessék a legkevésbé fejlett országok termékeit a 2019. július 1. és 2029. június 30. közötti időszakban.

(9) A társszerzők kérelmüket a legkevésbé fejlett országok különleges sebezhetőségével indokolták, valamint azokkal a különleges strukturális nehézségekkel, amelyekkel ezek az országok a globális gazdaságban szembesülnek, továbbá annak fontosságával, hogy termelésük és exportalapjuk diverzifikálásának támogatása érdekében megfelelő piacra jutás biztosításával eredményesebbé váljon részvételük a multilaterális kereskedelmi rendszerben.

(10) E felmentés meghosszabbítása nem lenne kedvezőtlen hatással sem az Unió gazdaságára, sem az Uniónak a felmentés kedvezményezettjeivel fennálló kereskedelmi kapcsolataira. Ezenkívül az Unió vámmentes és kvótamentes piacra jutást biztosít a legkevésbé fejlett országok számára a „fegyver kivételével mindent” kezdeményezés keretében, továbbá támogatja, hogy más WTO-tagok is kereskedelmi kedvezményeket biztosítsanak a legkevésbé fejlett országok számára.

(11) Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével összhangban helyénvaló meghatározni a WTO Általános Tanácsában az Európai Bizottság által az Unió nevében képviselendő álláspontot – amely a társszerzők által a szóban forgó felmentés meghosszabbítása céljából benyújtott kérelem támogatására irányul –, mivel a felmentés meghosszabbítása kötelező érvényű lesz a WTO-tagokra nézve,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Kereskedelmi Világszervezet Általános Tanácsában az Európai Bizottság által az Unió nevében képviselendő álláspont a következő: támogatni kell annak a WTO-felmentésnek a meghosszabbítását, amely lehetővé teszi, hogy a fejlődő országnak minősülő tagok preferenciális tarifális elbánást biztosítsanak a legkevésbé fejlett országokból származó termékek számára a 2019. július 1. és 2029. június 30. közötti időszakban.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök